

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 70 0 Dn 010491 25 Spp
Sarajevo, 17.9.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, na osnovu članova 1, 5. stav 5., 7, 11. i 17. stav 1. Poslovnika o radu Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH, na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 17.9.2025. godine donio je:

Z A K L J U Č A K

Zemljišnoknjižni ured nije ovlašten izdavati kopije isprava izuzev onih koje izdaje u okviru vršenja svojih javnih ovlaštenja.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Sarajevu, u zemljišnoknjižnom predmetu povodom zahtjeva stranke za kopiranje Dn spisa, pred Vrhovnim sudom Federacije je zahtjevom od 29.05.2025. godine, zaprimljenim u ovaj sud 30.05.2025. godine, pokrenuo postupak radi rješavanja spornog pravnog pitanja po službenoj dužnosti, u smislu odredbe člana 61a. Zakona o parničnom postupku¹ (dalje: ZPP-a). Uz zahtjev je dostavio spis tog suda broj 065-0-Rz-25-002151.

U zahtjevu navodi da značajan broj građana se obraća zemljišnoknjižnom uredu tog suda sa zahtjevom za izdavanje kopije Dn spisa, iako isti nisu upisani kao nosioci stvarnih prava u zk. ulošcima odgovarajuće K.O.

S tim u vezi postavlja sljedeća sporna pravna pitanja:

1. Da li je zemljišnoknjižni ured dužan i da li je uopće ovlašten da trećim zainteresiranim licima izdaje kopije spisa ili pojedinih isprava? Ako da, da li je opravdan interes činjenica da je određeni postupak već u toku ili je dovoljna prosta izjava o namjeri da se takav postupak inicira?
2. Da li je zemljišnoknjižni ured ovlašten da izdaje kopije pojedinih isprava ili spisa upisanim titularima u zemljišnoj knjizi?

U konkretnom slučaju, nisu ispunjeni procesno-pravni uslovi za rješavanje spornog pravnog pitanja. Zahtjev je podnesen nakon što je u pojedinim predmetima okončan prvostepeni postupak na način da je zemljišnoknjižni ured Općinskog suda u

¹ Službene novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

Sarajevu donio odluku u kojima je zauzeo svoj stav povodom spornog pitanja čije se rješenje traži, pa se ne radi o potrebi zauzimanja stava o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu pred prvostepenim sudom. Kako je prvostepeni sud pravno pitanje tumačenja i primjene zakonskih odredaba povodom kojih je zahtjev podnesen već riješio u postupku donošenjem rješenja protiv kojih su izjavljene žalbe, proizilazi da kroz postavljanje zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja od ovog suda se traži da riješi prije nego što drugostepeni sud odluči o žalbi protiv rješenja prvostepenog suda, a to znači da bi se prejudicirala odluka drugostepenog suda.

Takođe, imajući u vidu način na koji su definisana sporna pravna pitanja, ovaj sud ocjenjuje da ova pitanja ne spadaju u krug spornih pravnih pitanja o kojima bi trebalo zauzimati pravni stav. Ne traži se popunjavanje pravne praznine u propisima, niti da se Vrhovni sud Federacije BiH izjasni o primjeni propisa u slučaju njihove nepreciznosti i kontradiktornosti, jer su odredbe koje se odnose na postupanje zemljišnoknjižnog ureda jasne i precizne.

Zbog navedenog, zahtjev za rješavanje spornih pravnih pitanja je odbačen kao nedozvoljen saglasno odredbama iz člana 61c. stav 1. u vezi sa odredbama iz člana 61a. stav 1. ZPP-a.

Zbog značaja pitanja za postupanje zemljišnoknjižnog ureda u ovoj situaciji, na istoj sjednici Građanskog odjeljenja usvojen je zaključak sa sadržajem kao u izreci.

Ovaj zaključak proizlazi iz odredbi Zakona o zemljišnim knjigama² (dalje ZZK) – član 77. i član 78., Pravilnika o postupanju u zemljišnoknjižnim stvarima Federacije BiH³ - član 25. stav 1. i član 37., te na Zakon o zaštiti ličnih podataka BiH⁴.

ZZK koje regulišu uvid u zemljišnu knjigu i izdavanje izvoda iz ZZK. Odredbom člana 77. ZZK je propisano da je uvid u zemljišne knjige, pripadajuće akte, isprave i pomoćne isprave slobodan uz prisustvo službene osobe iz zemljišnoknjižnog ureda ako posebnim zakonom za pojedine podatke nije drugačije određeno.

Odredbom člana 78. ZZK propisano je da svaka osoba ima pravo da dobije zemljišnoknjižne izvode, kao javne isprave, nakon plaćanja takse

Odredbom člana 25. stav 1. Pravilnika o postupanju u zemljišnoknjižnim stvarima propisano je da se spisi iz zbirke isprava ne mogu izdavati trećim osobama ili bez dokazanog pravnog interesa, dok je u stavu 2. određeno da se spisi iz zbirke isprava mogu izdavati sudovima, tužilaštvima i drugim državnim organima za potrebe vođenja postupaka koji se odnose na predmetnu nekretninu.

² Službene novine F BiH broj 58/02, 19/03, 54/04 i 32-19, Presuda Ustavnog suda Federacije BiH broj U-22/16 i 61/22

³ Službene novine FBIH broj 5/03, 10/07, 80/11, 6/22 i 101/23

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 12/25

Odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH propisano je da su lični podaci zaštićeni kognitivnom normom i njihova obrada i upotreba je striktno normirana.

Osim jasno propisanog načina uvida i izdavanja isprava od strane zemljišnoknjižnog ureda, treba imati u vidu i pravni značaj kopirane isprave budući da kopija isprave predstavlja „prazan list“. Tek ovjerena kopija ima pravnu snagu, tako da će i stranci, zainteresiranoj za kopiranje, biti neophodan original isprave, kojeg će na kraju pribaviti od njegovog izdavaoca. Iz tih razloga, u tehničkom smislu, u zemljišnoknjižnim uredima se stvara nepotrebna opterećenost zahtjevima stranaka, gubljenju vremena, izlaganju nepotrebnim troškovima i slično.

Za ukazati je na Zakon o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini⁵, čijom odredbom člana 2. stav 1. je propisano da se pod javnom ispravom, u smislu tog zakona, smatra isprava izdana od mjerodavnih upravnih, sudskih i drugih tijela, institucija, organizacija ili drugih pravnih osoba u vršenju javnih ovlasti iz djelokruga BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Radenko Blagojević

D-na!

1. Odluku dostaviti Općinskom sudu u Sarajevu u dva primjerka,
2. Odjeljenju za evidenciju sudske prakse radi objavljivanja odluke na Internet stranici Vrhovnog suda Federacije BiH,
3. Ev. do povratka dostavnice.

Sudija izvjestilac
Fatima Imamović

⁵ Službeni glasnik BiH broj 23/04